

**LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER
ONDERWIJS**

ADVIES 2014-13

18 december 2014

Met betrekking tot de ontvankelijkheid van de klacht stelt de commissie vast dat de zoon van klagers niet meer is ingeschreven zodat klagers niet ouders van een leerling zijn. Hierbij speelt echter in het bijzonder de omstandigheid dat de in de klacht aan de orde gestelde incidenten en problemen er de directe aanleiding voor zijn geweest dat de leerling naar een andere school is gegaan. Het komt de commissie onbegrijpelijk en onaannemelijk voor dat de leerkracht de ernstige incidenten op 24 maart 2014 niet heeft opgemerkt. Dit, terwijl gelet op het incident met het in de monden kijken in combinatie met de eerdere gebeurtenissen tussen de leerling en medeleerling de leerkracht temeer wist dat zij in het bijzonder moest opletten waar het betrof lichamelijk contact vanuit de medeleerling. In casu is te veel gebeurd maar te weinig gezien. Uitgaande van de juistheid van de stelling dat de leerkracht niet op de hoogte was van het feit dat er een ernstig incident had plaatsgevonden, was hetgeen de leerkracht blijkbaar wel heeft gezien niet ernstig genoeg om te melden. Er is in eerste instantie te veel de focus gelegd op het bedenken van een definitieve fundamentele oplossing en er is onvoldoende aandacht geweest voor het feit dat op de kortst mogelijke termijn een veilige omgeving voor de leerling diende te worden gecreëerd.

**OORDEEL VAN DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE
VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS
INZAKE KLACHT 14-13**

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft op 1 juli 2014 per post een klacht ontvangen van de heer A. en mevrouw B. (hierna te noemen: klagers), ouders van C. (4 jaar), ex-leerling van School D. te Utrecht (hierna te noemen: de school). De klacht, geregistreerd onder nummer 14-13, is gericht tegen de heer E. en mevrouw F., hierna te noemen: aangeklaagden onderscheidenlijk de schoolleider respectievelijk de kleuterleerkracht van de school.

Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter; mr. J.H.A. Teulings, lid en mevrouw A.M. Janbroers, lid.

De commissie heeft op 1 juli 2014 het door klagers ingevulde vragenformulier inclusief bijlagen waaronder een uitvoerige toelichting op de klacht ontvangen.

Aangeklaagden zijn in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren. Op 12 september 2014 heeft de commissie een verweerschrift met bijlagen ontvangen.

Klagers en aangeklaagden zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op een op 23 september 2014 te Utrecht gehouden besloten hoorzitting.

Klagers waren daarbij aanwezig. De aangeklaagden waren eveneens aanwezig, vergezeld van mevrouw mr. G., advocaat te Nijmegen.

Ontvankelijkheid

De school was ten tijde van de voorgevallen feiten en de indiening van de klacht aangesloten bij de commissie. Met betrekking tot de ontvankelijkheid van de klacht stelt de commissie vast dat de zoon van klagers niet meer is ingeschreven zodat klagers niet ouders van een leerling zijn. Anderzijds is de commissie van oordeel dat aard en inhoud van de klacht met zich brengen dat in deze het belang van klagers op één lijn moet worden gesteld met dat van de ouders van een ingeschreven leerling. Hierbij speelt in het bijzonder de omstandigheid dat de in de klacht aan de orde gestelde incidenten en problemen er de directe aanleiding voor zijn geweest dat de leerling naar een andere school is gegaan. Met toepassing van art. 11 lid 2 van de Regeling Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs is de klacht ontvankelijk.

Korte inhoud van de klacht

- 1. De leerkracht is nalatig geweest in haar optreden bij een ernstig incident en heeft daarmee gehandeld in strijd met het opgestelde plan van aanpak;**
- 2. De leerkracht heeft verzuimd het incident aan de klagers te melden hetgeen eveneens in strijd is met het plan van aanpak;**
- 3. De schoolleider heeft niet daadkrachtig opgetreden naar aanleiding van het incident.**

Het ernstige incident betrof pesten, aanranding en geweld tegen de leerling. De leerling is in ernstig gevaar gekomen en heeft een trauma opgelopen. Belangrijk was daarbij de rol van een medeleerling met wie de leerling al eerder onprettige ervaringen had gehad op het kinderdagverblijf.

Op de laatste wendag van de leerling eind januari 2014 heeft namelijk deze medeleerling de leerling op het toilet opgesloten. Nadat de leerling begin februari 2014 gestart was op school heeft de medeleerling de leerling bedreigd en bang gemaakt. De leerling durfde niet meer naar het toilet en ging met angst naar school. De duopartner van de leerkracht stelde voor een plan van aanpak te maken.

De leerkracht vond dat onnodig. Met de duopartner is toch op 7 maart in overleg met klaagster een plan van aanpak opgesteld bevattende een aantal duidelijke afspraken met name betrekking hebbend op het samen met de duoleerkracht nog meer in de gaten houden van de leerling en de betrokken medeleerling. Ook privé, onder meer door inschakeling van een kindertherapeut hebben de klagers actie ondernomen om de basisveiligheid van de leerling te herstellen en hem het vertrouwen te geven dat er goed voor hem werd gezorgd op school. Op 24 maart 2014 deed zich opnieuw een incident voor. Het betrof ditmaal een ernstig incident dat voor de klagers onaanvaardbaar is. De leerling werd door de bewuste medeleerling en nog twee andere leerlingen in het 'benedenhuisje' in het klaslokaal vastgehouden op de grond. Terwijl de twee anderen hun handen over de mond van de leerling hielden, deed de medeleerling de broek van de leerling uit en betastte hem op een gewelddadige manier aan zijn geslachtsdeel en anus. Dit deed ook erg veel pijn. De leerkracht zag dat de leerling van streek was. De leerling gaf aan tegen zijn zin te zijn vastgehouden. De leerkracht zei dat dat niet mocht maar ondernam geen verdere actie. De medeleerlingen namen de leerling vervolgens mee naar het 'bovenhuisje', duwden hem op de grond, deden een groot kussen over hem (ook over zijn hoofd) en gingen op het kussen zitten. De leerling werd pas vrijgelaten als hij niet meer huilde en stil was. De leerling kon niet meer ademen.

De leerkracht heeft het vorenstaande niet gemeld aan de klagers, ouders van de leerling. Nadat de leerling het meteen bij thuiskomst aan zijn vader had verteld, hebben klagers nog dezelfde dag contact gezocht met de leerkracht. De leerkracht reageerde vrij gelaten en zou het met de bewuste leerlingen de daarop volgende dag bespreken. De klagers hebben hierop besloten de leerling niet meer naar de school te laten gaan. De duopartner toonde begrip en zou een melding van het incident maken bij de schoolleider en interne begeleider.

Eerst zes dagen later ontvingen de klagers een e-mail van de schoolleider met een uitnodiging voor een gesprek. Het gesprek vond op 1 april 2014 plaats. De klagers verzochten om een duidelijke en daadkrachtige actie om te voorkomen dat deze gevaarlijke en onacceptabele situatie zich zou gaan herhalen. Zij drongen daarbij aan op het plaatsen van de leerling in een nevenklas in de geest van het doorgegeven advies van schoolarts en kindertherapeut. Het zou niet goed zijn als de leerling weer in contact zou komen met de medeleerling. De klagers hoopten op een snelle oplossing. De klagers voelden zich door de schoolleider die primair wilde toewerken op het meer wendbaar maken van de leerling niet serieus genomen. De veiligheid van de leerlingen diende voorop te staan.

De schoolleider gaf echter aan nog een week de tijd nodig te hebben om met alle betrokkenen te praten. De schoolleider zou nadien met een plan van aanpak komen. Ondertussen zou voor de leerlingen een verbod gelden te spelen in het 'bovenhuisje' of op de gang. De klagers vonden dat ontoereikend en hebben de leerling thuis gehouden.

Tijdens het tweede gesprek met de schoolleider op 7 april 2014 werd duidelijk gemaakt dat verder gegaan zou worden onder dezelfde omstandigheden. Actie richting de leerkracht dan wel richting de medeleerling bleef uit. Daar het bleef bij slechts de toezegging dat het plan van aanpak nu wel goed zou worden uitgevoerd, was de situatie voor de klagers niet acceptabel. De schoolleider nodigde vanwege het gebrek aan vertrouwen in de school de klagers uit een andere school voor de leerling te zoeken, hetgeen de klagers hebben gedaan.

Verweer

Door de aangeklaagden wordt naar aanleiding van deze klacht het volgende aangevoerd.

Op 13 december 2013 vindt een kennismakingsgesprek met de klagers plaats. Tijdens dit gesprek met de duopartner hebben de klagers de angst van de leerling voor de (latere) medeleerling niet aangekaart. Op 7 maart 2014 heeft de klaagster een gesprek met de duopartner. Tijdens dat gesprek komt de angst van de leerling voor de medeleerling aan de orde. Deze angst was al eerder ontstaan op het kinderdagverblijf. Op 7 maart 2014 is een plan van aanpak opgesteld. De leerkrachten hebben onder meer getracht de leerling weerbaarder en zelfverzekerder te laten worden.

Op maandag 24 maart 2014 ziet de leerkracht aan het gezicht van de leerling dat er iets aan de hand is. Het blijkt te gaan om het in elkaars mond kijken vanwege een tandarts bezoek van één van de leerlingen. Daarna zijn de leerlingen naar het 'bovenhuisje' gegaan. De leerkracht heeft vervolgens niets gezien. Als de leerkracht 's avonds wordt gebeld door de klaagster geeft zij aan de volgende dag de leerlingen te zullen vragen naar hun verhaal waarna maatregelen kunnen worden genomen. De leerkracht licht direct de duopartner in. De volgende dag heeft de leerkracht, nog voordat de school begint, contact met de intern begeleider. Aansluitend wordt de schoolleider geïnformeerd.

De schoolleider maakt met de intern begeleider direct de afspraak op zo kort mogelijke termijn de ouders van de betrokken leerlingen uit te nodigen voor een gesprek en voorafgaand een gesprek met de leerkrachten van de klas te hebben.

Op korte termijn heeft de leerkracht (individuele) gesprekken met alle betrokkenen. Op 31 maart 2014 en 1 april 2014 vinden gesprekken plaats met respectievelijk de leerkrachten en de schoolleider. Wat er precies gebeurd is, wordt niet duidelijk. De andere erbij betrokken leerlingen gaven wel eerder aan het ook geen fijn spel te hebben gevonden. De ouders van de betrokken leerlingen gaven aan het prettig te vinden dat het zo werd opgepakt en wilden graag contact met de klagers maar de klagers gaven geen gehoor. De schoolleider heeft richting de klagers aangegeven dat iedereen zich ervoor wil inzetten dat de leerling zich weer veilig voelt in de klas. Diverse maatregelen in en rondom de klas en richting de medeleerling zijn daartoe genomen. Tevens is gesproken over de begeleiding van de leerling. Aan de verdergaande eisen van de klagers kan echter niet worden voldaan. Zo kan de school niet voldoen aan de eis van verwijdering van de medeleerling en het disciplinair straffen van de leerkracht.

De leerling is na het incident alleen op 28 maart 2014 nog één dag naar school geweest. Dat was een dag waarop de medeleerling niet op school was.

Het contact met de klagers verliep via de duopartner. Indien de klagers zouden hebben aangegeven contact te willen met de leerkracht zou de leerkracht dat gedaan hebben. De leerkracht heeft het incident en alles nadien zeer serieus genomen.

De schoolleider was volledig op de hoogte van hetgeen er speelde en heeft naar eer en geweten gehandeld en zich als een redelijk handelend en vakbekwaam schoolleider opgesteld. De aangeklaagden hebben zich gehouden aan de gemaakte afspraken met de klagers. De aangeklaagden betreuren het geschetste incident ten zeerste maar herkennen zich niet in het beeld zoals in de klacht is geschetst.

Van een nalatig optreden van de leerkracht is geen sprake. Evenmin is sprake geweest van een gebrek aan daadkrachtig optreden door de schoolleider. De aangeklaagden hebben correct gehandeld en in lijn met de interne regelgeving en gemaakte afspraken dienaangaande. De school zelf heeft voldaan aan haar zorgplicht.

Oordeel

Op grond van het dossier en hetgeen aan de orde is geweest tijdens de hoorzitting komt de commissie tot het volgende oordeel.

Ad 1. Het komt de commissie onbegrijpelijk en onaannemelijk voor dat de leerkracht de ernstige incidenten op 24 maart 2014 niet heeft opgemerkt. Als de leerkracht inderdaad de incidenten niet heeft waargenomen, kan dat alleen indien de leerkracht niet goed heeft opgelet. Dit, terwijl gelet op het incident met het in de monden kijken in combinatie met de eerdere gebeurtenissen tussen de leerling en medeleerling de leerkracht temeer wist dat zij in het bijzonder moest opletten waar het betrof lichamelijk contact vanuit de medeleerling. De leerkracht heeft daarmee gelet ook op haar eigen verklaring in deze onvoldoende gehandeld conform het opgestelde plan van aanpak waarin is opgenomen dat de betrokken leerlingen (nog) meer in de gaten zouden worden gehouden. De klagers mochten aan dit punt uit het plan van aanpak het vertrouwen ontleen dat dit wel zou gebeuren. Dit laatste behoort ook tot de professionaliteit van de leerkracht. Kortom, in casu is te veel gebeurd maar te weinig gezien. De commissie acht dit klachtonderdeel **gegrond**.

Ad 2. Uitgaande van de juistheid van de stelling dat de leerkracht niet op de hoogte was van het feit dat er een ernstig incident had plaatsgevonden, was hetgeen de leerkracht blijkbaar wel heeft gezien niet ernstig genoeg om te melden. Het gaat hierbij met name om het in elkaars monden kijken. De leerkracht heeft naar aanleiding daarvan adequaat gehandeld. De commissie acht dit klachtonderdeel dan ook **ongegrond** daar waar gesteld wordt dat zij heeft verzuimd het incident aan de klagers te melden.

Ad 3. De schoolleider heeft zich aan de procedure gehouden en ook overigens juist gehandeld daar waar hij alle partijen heeft gesproken. De schoolleider had echter direct op 25 maart 2014 daadkrachtiger moeten en kunnen ingrijpen door uit hoofde van de op hem rustende zorgplicht klagers voor te stellen dat de leerling als noodmaatregel voorlopig naar een parallelklas zou gaan. Vervolgens had dan gekeken kunnen worden wat er precies allemaal ten aanzien van het onacceptabele gedrag had plaatsgevonden, hoe het een en ander opgelost had kunnen worden en welke maatregelen getroffen dienden te worden om herhaling te voorkomen en de veiligheid van de leerling voor de toekomst te waarborgen.

In plaats daarvan is echter vanuit de schoolleider te veel gedacht over wat had kunnen gebeuren als bepaalde stappen zouden worden genomen. Dit heeft, alle omstandigheden in aanmerking genomen, te veel tijd gevegd, Uit de verklaringen blijkt dat alle mogelijke risico's die zich misschien in de toekomst zouden voordoen zijn besproken. Zoals de mogelijkheid dat de leerkracht het volgend schooljaar naar de andere locatie zou gaan en de kans dat de leerlingen na twee jaar weer bij elkaar in de klas zouden komen. Er is in eerste instantie te veel de focus gelegd op het bedenken van een definitieve fundamentele oplossing en er is onvoldoende aandacht geweest voor het feit dat op de kortst mogelijke termijn een veilige omgeving voor de leerling diende te worden gecreëerd.

Dit wordt niet anders door de reeks van maatregelen die volgens de schoolleider wel zijn genomen zoals het doen opstellen van een handelingsplan voor de medeleerling. Het kernpunt in deze is dat er ondertussen niets is gedaan aan de onwenselijke en onacceptabele situatie onmiddellijk betrekking hebbend op de schoolveiligheid van de leerling. De leerling heeft daardoor zelfs een tijd thuis gezeten.

De commissie acht dit klachtonderdeel **gegrond**.

Den Haag, 18 december 2014

C. Sjenitzer,

Voorzitter

D.H.C. Dane-Peeters

Secretaris